

BASY PROTI PRDŮM A TAK NÁM ŠLO O ŽIVOT, ALE V NEBESKÉM ORCHESTRU BYLO OBSAZENO

Argema měla vždycky štěstí na zvukaře. Byli to prakticky platní členové kapely, kteří zvučili mnohdy, za stejných podmínek jako hrála kapela, tedy bez nároku na honorář. Je to zvláštní sorta lidí, která neustále po kytaristech chce, aby se zeslabili, protože jim leze zvuk z pódia a oni by chtěli, aby jim lezl z beden pod pódium. Nikdy jsem nepochopil, jak se mohou vyznat ve všech těch tlačítkách a šoupátkách na mixážním pultu. Jak můžou vědět, co kam zapojit, odkud kam jaký zvuk proudí a co s tím udělat, aby vylezl lepší ven, než jaký vlezl dovnitř.

Mezi ty nejvýraznější pány nad zvukem Argemy patřilo bezesporu zvukařů pět. Pepíno Holcman, zvaný Kotin, přišel k Argemě z hodonínské kapely Spektrum. Byl to klidáš, kterého jen tak něco nerozházelo. Měl svoje tempo, ale vždycky vše stihnul nachystat včas. Zvukařině se věnuje dodnes a mezi kapelami platí za personu. Dalším zvukařem v kapele byl Fera Horáček, zvaný Elza, kterého muzikanti znají coby odborníka přes opravy a seřizování zesilovačů. V dobách, kdy nás zvučil, si rád vypil a ty jeho odvozy do hodonínského bytu byly nezapomenutelné.

Ovšem tím, kdo se coby zvukař nejvíc zapsal u staré Argemy, byl Mírek "Křemec" Křemeček. V Argemě byl od počátku a především jeho zásluhou se kapela zvukově a vizuálně posouvala neustále kupředu. Pamatuji si, jak kdysi přišel s nápadem vybudovat světelné rampy. Reflektory jsme vyráběli z velkých konzerv od okurek, které posháněl bůhví kde. Nevím, jaké žárovky do nich nainstaloval, ale vím, že když rampy rozsvítil, nedalo se na pódiu skoro ani hrát, jaké horko pod nimi bylo. Se světelným parkem jsme slavili velké úspěchy, na tu dobu byl na vysoké úrovni. V regionu jsme vždycky udávali trend a světelný park nebyl výjimkou. Mnoho kapel nás v tomto směru následovalo.

Jednou takhle Křemec přišel na zkoušku a povídá: „Musíme něco udělat s basama, pořad to ještě není ono.“

„Co bychom s tím měli dělat? Hrají docela dobře,“ namítá Karel.

„Já bych na basové bedny udělal nástavce, to by mělo pomoci.“

„Ty ses zbláznil, už tak máme Avii narvanou až po strop.“

„To tam nějak dáme, bez nástavců to hrát nebude.“

A tak jsme se dali do výroby basových nástavců. Pavel Hulata, který v kapele platil za řemeslníka všemůha, zajistil překližku a do týdne byly nástavce na světě. Představte si loď položenou na bok, tak to byly nástavce, které měly zajistit pořádné basy.

„To jsou teda zobany, z toho se lidi poserou,“ prohlásil Slávek, když jsme je nasadili na basové bedny.

„To teda ano, ale basy musí být takové, že když si v sále někdo prdne, tak to nesmí být cítit,“ prohlásil nezapomenutelnou hlášku Křemec.

Tak jsme konečně měli basy proti prdům a nástavcům od té doby nikdo neřekl jinak, než zobany.

V porevoluční Argemě se za mixem postupně vystřídal Pavel Malina, Mira Šmakec Jarský a Mírek Jurčíčka. Posledně jmenovaný v počátcích mobilní komunikace vlastnil jeden z prvních mobilních telefonů, který jsme si před koncertem postupně půjčovali a dělali, jako že telefonujeme. Ono se na to docela dobře balily holky.

Žádný zvukař se neobejde bez bedňáků, těch měla kapela nespočet. Z počátku ale platilo muzikant=bedňák. Obnášelo to před vystoupením na zkušebně naložit aparát, na sále ho vyložit, postavit, odehrát mnohdy i pětihodinovou tancovačku, pak složit aparát, odnést, naložit do auta a na zkušebně vyložit. Neuvěřitelná dřina, kterou si ti, co v nás viděli bohy na pódiu, nedovedli ani představit. To vše za pakatel a vzhledem k budování aparátu a investování do propagace kapely většinou bez nároku na honorář.

„Musíme si pořídit bedňáky. Jednak to blbě vypadá, když kapela nosí aparát a taky to dlouho takto nemůžete vydržet“, prohlásil jednoho dne rezolutně Pepa Kouřil, který v kapele nastoupil po Karlovi na post manažera. Bylo to na tu dobu revoluční rozhodnutí. Žádná kapela v okolí neměla svoje bedňáky a tato vymoženost byla hodna spíše kapelám zvuknějším jmen.

Prvními bedňáky Argemy byli Franta Soldán a Olin Talaš. U kapely zůstali dlouhá léta a stali se tak do slova platnými členy. Byli nejenom bedňáky, ale také ochránci nás samotných. A že nebylo před kým chránit? To si pište, že bylo. Těch opilců, co se snažili kolikrát dostat se na pódium a do šatny, nebylo zrovna málo. Každý se chtěl s kapelou zviditelnit, aby stoupala jeho prestiž před kamarády. Mnohdy ale taky odháněli dotěrné fanyanky, jindy je naopak zase nadháněli.

Vzpomínám si na odjezd z koncertu v Třebíči, kdy jeden z rádoby fanoušků zakřičel směrem k odjíždějící Avii, kterou řídil Olin, nějakou nemístnou poznámku. Olda vyskočil z jedoucí Avie a než se dotýčný nadál, držel jej Olda pod krkem tak půl metru ve vzduchu.

„Máš nějaký problém, frajere?“ táže se křiklouna.

„Neee, nemám, ale ujíždí ti, ty vole, Avie.“

Tak to byl Olda, za Argemu by položil život.

Uměl se ale taky tzv. alkoholicky odbourat. Na kšeftu pochopitelně ne, řídil přece Avii, to většinou, až po zaparkování v Kyjově, kam aparaturu přivezl. Jednou takto taky dostal chuť si po kšeftě pořádně vypít a vzal to opravdu poctivě. Když se vracel v notně podroušeném stavu domů ke své Věrušce, napadlo ho, že si z ní tak trochu vystřelí. Natrhal někde velké lopuchy, udělal z nich klobouk, který si nasadil a zazvonil u dveří svého bytu.

„Bububu,“ vysoukal opilecky ze sebe, když Věrka otevřela.

„Já ti dám bububu ty opilče,“ kontruje Věrka současně s fackou, která přistála na jeho tváři.

Když se posbíral z podlahy předsíně, kam ho odporučela manželčina facka, odpotácel se konat potřebu na WC.

„Pomóóóc, pomóóóc,“ slyší Věrka asi po půl hodině ze záchodu.

„Stalo se ti něco, Oldo?“ táže se za dveřma.

Pepa Pavka, Bobr a Mira Křeměček / © Karel Holomáč

„Nnnemohu najít dvvveře.“

Věrka otevírá a vidí Oldu zády ke dveřím, jak šmátrá bezradně po stěnách záchodu.

„Tak se otoč, ožralo!“

Olda byl prostě klasik. Byl bych ale nerad, aby to vyznělo tak, že by byl nějaký opilec, vůbec ne, naopak. Ale ruku na srdce, kdo z nás se někdy nedostal do

Slávek Borovička / © Karel Holomáč

podobné situace...

Dalším z řady bedňáků byl Víťa. Vlastnil autobus a to už bylo něco. Vepředu bylo asi osm míst pro muzikanty s technickým kádrem a vzadu prostor pro aparaturu, která se časem rozrostla. Vzpomínáte na scénu z filmu Vesničko má středisková?: „Oldo, nestrkej tu sirku zpátky do krabičky“ „Proč?“ „Však ty na to přijdeš.“ Vzpomínáte? Tak i my jsme Vítovi říkali: „Nevyhazuj ten kvalit z kopce, Víto!“ „Proč?“ „Však ty na to jednou přijdeš.“

To jsme takhle jednou zase cestovali tím naším kapelovým autobusem někam do jihočeských končin. Pro znalé nemusím vysvětlovat, ale pro ty neznalé, u tohoto typu autobusu, tuším se mu říkalo Ešelka, se používala tzv. motorová brzda. Tedy, když jel autobus z kopce, brzdilo se nejen nožní vzduchovou brzdou, ale ještě i brzdou motorovou. Byla to taková páka, která zatažením brzdila motor a tím pádem celý autobus. Pokud ovšem byla zařazena rychlost, slangově kvalit. Asi už tušíte, kam směřuji. Takže ještě jednou. To jsme takhle jednou zase cestovali tím naším kapelovým autobusem někam do jihočeských končin. Šumava má kopečky krásné a silnice klikaté. Když jsme se jali sjíždět ten kopec z těch největších, toho blbce, slušněji ho nazvat nemohu, nenapadlo nic jiného, než vyhodit kvalit...

„Co blbneš, ty vole!“

„Klídek,“ prozatím sebevědomě odpovídá Víťa na naši obavu.

V půli kopce, před první zatáčkou zatahuje suverénně za motorovou brzdou. Kdyby ovšem neměl, hňup, vyřazený kvalit...

„Doprdele, mně chcipl motor!!!“. Ovšemže mu chcipl, když není zařazena rychlost, kvalit, motor logicky chciplne, není zpětně přes převodovku od kol poháněn.

„Nastartuj!“ křičíme na něho. Když totiž nejde motor, nejde posilovač řízení. Přestanou ale taky záhy fungovat vzduchové brzdy, protože, kde by se do vzduchových pístů vzal vzduch, když motor nefunguje, to dá rozum.

„Nastartuuuj!“ znovu křičíme již mnohem důrazněji poté, co se autobus blíží nezadržitelně k zatáčce.

„Mně nefunguje startér!“

„To si děláš prdel, co teď?“

„Jeden mně musí pomoci s volantem, nefunguje posilovač, ostatní vyvažujte!“ rozdává důrazné pokyny. Tím vyvažujte, myslel naše přesouvání v zatáčkách ze strany na stranu, vždy opačně, než se autobus nakláněl.

“Doprava!...Doleva!...Doprava!” kvílení gum, padající aparatura v nákladovém prostoru, zpcení strachem až na prdeli,... no řeknu vám, nic horšího jsme nikdy před tím, ani nikdy po tom nezažili. Ale vzhledem k tomu, že mám možnost psát tyto řádky, je navýsost jasné, že ten den bylo v nebeském orchestru obsazeno a my jsme tu hrůzu přežili. Až se opět budu dívat na Vesničku a uslyším „Oldo, nevracej tu sirku do kabičky“, vybaví se mně zase naše příhoda s autobusem. A Víťa? Už nikdy z kopce nevyhodil kvalt.

Dalším z bedňáků, kterého tady musím vzpomenout, byl Lečo. Jmenoval se sice Pavel, ale nikdo mu neřekl jinak, než Lečo. Nepodařilo se mně nikdy zjistit, proč se mu tak říkalo, ale vzhledem k tomu, že dokázal spořádat jídla za deset chlapů, tak to asi bylo kvůli lásce k tomu pokrmu.

Pamatuji si přesně na první moje setkání s Lečem, protože na takové setkání se zapomenout nedá. To jsme tehdy měnili zvukaře a ke kapele nastoupil Milan Malina s vlastním zvukem a s vlastním pomocným personálem. Já ty kluky tehdy neznal, ale na prvním kšeftě jim to šlo celkem dobře od ruky a aparatura byla postavena včas a my mohli jít zvučit. Stojím na pódiu, zvučíme postupně všechny nástroje a ladíme zvuk pro následný koncert. Z pódia vidím, jak si jeden z Milanových bedňáků sedá na židli vedle mixu a sleduje, jak zvučíme. Vždycky, když někdo zahrál nějaké tóny nebo jsme společně zahráli kousek skladby, tento hoch zakroutil nesouhlasně hlavou. Všiml jsem si toho hned. Zase, zase a zase.

„Ty vole, co to je za kreténa, on nám jde dělat bedňáka a kroutit nesouhlasně hlavou, to si ho pěkně podám,“ říkám do placu na pódiu a těším se, jak si ho vychut-

nám, jen co dozvučíme. Zvučíme dál a on kroutit hlavou zase, zase a zase. „Co sem leze blbeček, když se mu to nelíbí,“ prožívám opravdu vnitřní boj a mám chuť položit basu a vltnout na něho. A on kroutit dál, zase, zase a zase. Jen co jsme dozvučili a Milan je se zvukem spokojený, slízám z pódia a jdu si podat toho frajířka.

„Tobě se naše hudba nelíbí?“ udeřím na něho hned zkraje.

„Líbí, proč?“ odpovídá frajířek.

„Nekecej frajere, já tě sleduji celou zvukovku a ty celou dobu kroutiš hlavou. Co sem lezeš, když se ti naše hudba nelíbí. Proč jsi nezůstal u Premiérů,“ naléhám na něho a nejsem dalek od potyčky.

„Ale mně se vaše hudba opravdu líbí. Já mám ale svalový tik a to je nemoc, za kterou nemůžu.“

Krve by se ve mně nedořezal. Nedovedete si představit, jak moc jsem se v ten moment styděl a nezmohl se na víc než: „Ježíš promiň, já myslel, že se ti naše hudba nelíbí“. A šel jsem se zahrabat pod zem. Časem se z nás stali opravdu kamarádi, Lečo s námi jezdil mnoho let a já se mu ještě jednou tady veřejně za to fau paux omlouvám. Od té doby se držím pravidla: „Nesud' člověka, dokud si s ním nepromluvíš.“

Zdeněk Chalabala a Franta „Elza“ Horáček / © Karel Holomáč

Hudba je pro mě jak živá voda. Až ta jízda jednou skončí, tak skončím i já, ale řeknu si: „Stálo to za to.“

Pepa Pavka

Žadovice 1984 / © Karel Holomáč